

EDUCACIÓ MUSICAL 6è EDUCACIÓ PRIMÀRIA

1. Adequació i seqüenciació dels objectius generals de les àrees.

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES BÀSIQUES						
	C o m u n i c a c i ó l l i n g ü í s t i c a .	Com petè ncia mate màti ca i com petè ncia s en cièn cies i tecn ologi a.	C o m p e t è n c i a d i g i t a l .	C o m p e t è n c i e s o c i a l s i c í v i q u e s .	C o n s c i è n c i a i e x p r e s s i o n s c u l t u r a l s .	A p r e n d r e a p r e n d r e	S e n t i d i n i c i a t i v a i e s p e r i t e m p r e n e d o r.
1. Reconèixer les possibilitats dels instruments acústics i electrònics en l'audició.		X	X	X	X	X	X
2. Ser crític en l'escolta activa.	X	X	X	X	X	X	X
3. Conèixer la grafia musical i verbalitzar sobre el seu ús.	X	X	X		X	X	X
4. Valorar el patrimoni musical d'altres cultures.	X	X	X	X	X	X	X

5. Crear instruments musicals de construcció pròpia a partir del coneixement dels instruments reals.		X	X	X	X	X	X
6. Respectar i col·laborar amb els altres en les activitats de cant.	X	X	X	X	X	X	X
7. Desxifrar del llenguatge musical d'una partitura en la interpretació musical.		X	X		X	X	X
8. Desenvolupar la dansa a partir de músiques actuals.		X	X	X	X	X	X
9. Reconèixer diferents gèneres i estils de danses.	X	X	X	X	X	X	X

2. Seqüenciació dels continguts.

Bloc 1: Escolta.

- Música contemporània: Jazz, blues, rock, pop, etc... instruments acústics i electrònics.
- Músiques e instruments del món.
- Conèixer i gaudir d'audicions musicals, de diferents estils i cultures
  - * Obres vocals amb diferents veus: masculina, femenina i veus blanques. Diferenciació de monodia i polifonia.
  - * Les agrupacions musicals: solista, duo, trio, coral. Les veus humanes.
- La música en diferents contextos: enregistraments, concerts, videoclips, cinema, dibuixos animats, internet...
- Respecte i valoració de les pròpies produccions musicals i de les dels altres.
- Escoltar de manera activa i passiva, sempre des del respecte.

Bloc 2. Interpretació musical.

- La coordinació individual i col·lectiva en la interpretació vocal: simultaneïtat, successió i alternança. A capel·la.
- Elements de la música (ritme, melodia, timbre, tempo, dinàmica i caràcter). Grafies d'aquests elements: Forte (F), Piano (p), Allegro, Lento...
  - * Teclat del piano per aprendre les Alteracions pròpies: sostinguts, bemolls, becaire (si escau).
- Coneixement i interpretació de cançons populars senzilles pròpies de les diferents nacionalitats dels companys de l'aula. I preparar el concert de Nadal, si es pot dur a terme.

- Recursos de la veu i la importància d'utilitzar de manera adequada la veu: improvisació vocal, emissió, articulació.
- Assumpció de responsabilitats en la interpretació individual i en grup, respectant les aportacions pròpies i la dels altres.
- Flauta dolça i posicions de l'escala musical. Interpretació d'algunes melodies.
  - * Instruments de plaques.
- Conèixer e interpretar els diferents elements i tècniques del llenguatge musical . Figures, matisos, caràcter, etc..
- Interpretació e invenció de diferents obstinats rítmics.
- Creació d'instruments musicals. Batucada . (instruments reciclats)
- Llenguatge musical: signes de prolongació (calderó, punt i lligadura).
- Figures musicals: la síncope.

Bloc 3. La música, el moviment i la dansa.

- Classificació dels diferents gèneres (músiques del món) i estils de dansa i de ritmes: Samba, conga, cha-cha-cha, tango, etc...
- Preparar coreografies per grups seguint l'estructura musical.
- La coreografia en el ball modern.
- Danses populars i modernes.
- Elements bàsics d'una dansa: moviment, ritme, expressió corporal, espai i estil.
- Coreografia de final de curs (si escau).

3. Metodologia.

3.1. Metodologia general en l'àrea d'Educació Musical.

*** CANÇÓ**

La cançó és una primera eina per a l'aprenentatge del llenguatge musical. La selecció que oferim consta de:

- Cançons tradicionals i d'arreu de les Illes, algunes de les quals els alumnes ja coneixen quan arriben a Primària, i que proposem com a repàs o punt de partida de cada nivell. Aquestes cançons aporten els elements que, des del punt de vista rítmic, melòdic i del llenguatge musical en general, es treballen a cada cicle.
- Cançons d'autor, catalanes i foranis, traduïdes o adaptades al català;
- Danses. En el Cicle Inicial proposem que les cançons s'aprenuin per imitació. Generalment, el mestre cantarà primer la cançó sencera i després l'ensenyarà per frases, text i melodia alhora. En aquest cicle, considerem important explicar la història de la cançó, la seva procedència i alguna anècdota que se'n conegui. També podem escoltar les versions enregistrades al disc de l'alumne i, finalment, cantar-les amb el suport instrumental que tan motivador és per als alumnes. A partir de Cicle Superior, l'aprenentatge de la cançó

es realitza seguint les mateixes pautes que a l'anterior cicle, però sovint ja es planteja a partir de la lectura musical.

*** EDUCACIÓ DE L'OÏDA**

El procés que seguim per al treball de l'educació de l'oïda és:

1. Escoltar. Només a través de l'escolta podem acostar el nen al so i a la música. És el mitjà que li permet gaudir d'aquest art.

2. Imitar. Al nen li és indispensable imitar allò que veu, allò que sent, i intentar picar, fregar o tocar tal com ho ha vist fer per obtenir allò que ha escoltat.

3. Reconèixer. El nen aconseguirà reconèixer sons només a través de l'oïda, i aprèn a distingir-los, a trobar-ne les qualitats, a reconèixer músics i autors, i comença així a desenvolupar la seva memòria musical.

4. Reproduir. El nen arriba a ser capaç de reproduir sons sense model previ quan ja els ha interioritzat.

5. Crear, improvisar. Partint de les vivències i sensacions que ell ha interioritzat al llarg del seu aprenentatge, el nen improvisa, inventa, juga amb la veu, amb objectes sonors o instruments musicals.

*** LECTURA I ESCRITURA**

A l'inici del Cicle Inicial proposem treballar el ritme i la melodia per separat, i més endavant ja es comencen a unir els dos elements. Pel que fa al ritme, el treball inicial és del tot sensorial; s'aprofiten les possibilitats del cos i també el material de l'aula que permet ser manipulat. Després es començarà a introduir de manera simultània el treball, sobre paper, sempre amb l'ajut d'altres recursos com els cartells rítmics individuals, col·lectius. Pel que fa a la melodia, s'introdueixen progressivament les notes:

- A Cicle Inicial (primer curs) les notes mi-sol alhora, que formen la base i són l'inici de moltes cantarelles i cançons infantils populars catalanes.

Per al treball de la melodia, utilitzarem com a base la fonomímia, a més d'altres recursos com els cartells melòdics, el paper pautat o el pentagrama a la pissarra

En el Cicle Inicial, el procés que es proposa per a l'aprenentatge de la lectura musical és:

- Ritme
- Nom de les notes. Pentagrama.
- Nom de les notes amb ritme (recitat).
- Entonació. - Si és el cas d'una cançó, el text .

En el cicle Superior, el procés és el mateix però reforçant la lectura de notes marcant una pulsació lenta.

*** AUDICIÓ**

L'audició a l'aula no és una activitat aïllada dels altres aspectes que cal treballar. Per això se solen fer unes audicions que es relacionen amb altres activitats musicals i plàstiques, també altres audicions que tenen una finalitat en si

mateixes. El repertori d'audicions escollit normalment recull els continguts que l'alumnat de cada cicle ha d'adquirir. D'aquesta manera, aspectes com la durada, periodicitat, repeticions i contingut de l'audició, es té en compte en l'elecció de les obres depenent de les edats. La metodologia i el treball que cal seguir en les audicions és exclusiu en cada una d'aquestes. En general, es proposen audicions que s'introdueixin de diferents maneres:

- Enregistrades (disc del mestre).
- En viu a l'aula (mestre, alumnes d'altres nivells, alumnes que toquen instruments.
- Fora de l'escola, aprofitant els recursos que ofereixen diferents entitats.
- Audicions visionades en DVD a l'aula. També farem servir diferents recursos o material didàctic: dibuixos, fotografies i altres material que podeu trobar al disc de recursos per al mestre.

* **DANSA**

Prèvies a tenir en compte per al procés d'aprenentatge de les danses:

- Recollida d'informació i material divers:
- Nom, localització, data de celebració, història, llegenda, text de la cançó
- Si és el cas-, caràcter...;
- Nocions musicals que contenen partitura, compàs, esquema rítmico-melòdic, nivell adequat per a dansar-la...;
- Posició inicial, punts de dansa, moviment, guió de les evolucions...
- Integració dins la programació: context, dificultats, lligam amb altres àrees.
- Aprenentatge.
- Síntesi del treball. Propostes finals.

Procés d'aprenentatge:

1. Introducció de la dansa a partir de:

- Un conte, una cançó, una llegenda, un joc.
- Un element propi de la dansa.
- La dramatització d'algun aspecte.

2. Imitació del moviment del mestre, sense parlar, amb música o sense.

3. Audició de la melodia i:

- Posar-li moviment lliurement: asseguts, drets al mateix lloc o amb desplaçament.
- Picar i posar moviment a la pulsació o bé als ritmes específics;
- Distingir l'inici i la fi de la melodia;
- Distingir els diferents blocs del moviment;
- Descobrir la importància del suport musical;
- Visionar la dansa enregistrada en DVD quan es cregui oportú.

4. Blocs de moviment i components: Els blocs són les parts en que hem de dividir la dansa segons els moviments i/o les evolucions pròpies. Haurem de tenir en compte les frases musicals i la melodia. El component és l'acció, el moviment o l'evolució curta que trobarem generalment al final d'un bloc diferenciant el conjunt. Proposem treballar partint de fer tants grups com blocs tingui la dansa: - cada grup farà moviments previs als punts propis de la dansa; - després farà els punts en concret. En alguns casos caldrà que marquem també els canvis de sentit o direcció o els grups de dansaires que es trobaran a l'hora de ballar-la; - cada grup haurà d'anar passant pels diferents blocs. A partir de visualitzar o de ballar cada bloc, aconseguirem distingir-ne els matisos.

5. Punts de dansa:

- Treballarem els aspectes bàsics: la molla, els canvis de pes, el ritme i els impulsos. També treballarem el treball de coordinació dels moviments dels braços i, quan convingui, de mocadors o faldilles.

- Cal fer el punt al lloc o bé amb desplaçament. Individual o bé per parelles o trios, sense agafar-se. Caldrà marcar amb un so precís i contundent els punts. - Ens haurem d'agafar de maneres diferents.

- Practicarem, a part, amb alguns elements de dansa, com ara mocadors, bastons, picarols...

- Punts de dansa: posició bàsica d'inici. Moviments: caminar, renglera, rotllana, punteig, gir, galop, punt pla, espolsada, risto.

6. Propostes finals. Síntesi del treball:

- Visionar la filmació de la dansa (si es creu oportú fer-ho al final).
- Comparar el nostre ball amb el visionat;
- Filmar la dansa un cop apresada;
- Visionar-la i fer-ne comentaris positius i negatius respecte el resultat individual i col·lectiu;
- Dibuixar alguns moviments de la dansa;
- Fer un dossier amb el recull de totes les activitats dutes a terme.

3.2. Metodologia a sisè curs.

El desenvolupament d'aquesta àrea ha de permetre conèixer i reconèixer les manifestacions artístiques per afavorir el desenvolupament de la seva percepció, sensibilitat, curiositat i creativitat.

La metodologia utilitzada en Educació Artística, com no pot ser de cap altra manera, s'ha d'assumir des de la perspectiva de "saber fer", és a dir, els processos d'aprenentatge han de realitzar-se a partir de la pròpia experiència, actuar amb autonomia, posar en marxa iniciatives, decidir entre possibilitats i solucions diverses; i ha de ser el protagonista actiu en el procés de sensibilització, reconeixement i creació artística. Des d'aquesta perspectiva, hem de tenir en compte els valors creatius i expressius (el nin dibuixa, pinta, canta, balla, modela, toca un instrument, dramatitza, presenta una història o un joc expressant els seus sentiments i les seves

emocions ...), i els valors perceptius (el nin també mira dibuixos, quadres, escultures, fotografies, pel·lícules, videoclips, escolta cançons, va a representacions teatrals, a festes, al circ...). Els llenguatges artístics s'han de treballar a través de tècniques i procediments diversos, d'una manera dinàmica i creativa.

D'altra banda, l'alumnat del segle XXI no pot deixar de conèixer les tecnologies pròpies d'aquest segle. Per això, ha de tenir la possibilitat d'aprendre a fer servir, de manera responsable, les possibilitats que les tecnologies de la informació i la comunicació ofereixen per al desenvolupament de les seves capacitats artístiques.

Hem de tenir en compte que cada alumne parteix d'unes fortalezes individuals. És per això que haurem de posar en joc diferents habilitats perquè l'alumne mateix s'adoni d'on es troben les seves fortalezes.

Cada fortalesa individual de l'alumnat ens ajudarà a definir la predominança de cada una de les seves intel·ligències. Per això, les tasques a realitzar han d'estar pensades des de la **Teoria de les Intel·ligències Múltiples** com una possibilitat perquè tot l'alumnat arribi a adquirir tots els aspectes que necessiten per poder desenvolupar un aprenentatge permanent al llarg de la vida.

En aquesta àrea els alumnes s'inicien en el coneixement i l'estima del fet cultural en general. Per això, han de formar-se en habilitats i actituds que permetin accedir a manifestacions artístiques que els duguin a poder desenvolupar la seva capacitat crítica.

El **treball en grup col·laboratiu** serà una manera d'entrenar les diferents habilitats i destreses per arribar al desig i la voluntat de conrear la pròpia capacitat estètica i creadora amb un interès per participar en la vida cultural i per contribuir a la conservació del patrimoni cultural i artístic de les Illes Balears però també d'altres comunitats. pràctica amb el grup classe en general.

Els continguts de l'àrea de Plàstica s'organitzen al voltant d'uns conceptes fonamentals vinculats a un **context real**. És important que treballem la part competencial, de manera que el coneixement es transformi en acció, i aplicar-lo a projectes reals propers a l'alumnat.

4. Distribució espai-temps.

Les classes d'educació musical es duren a terme a l'aula de Musicoart. Hi ha la possibilitat de poder fer algunes de les classes a fora, al pati o a la platja. Sobretot activitats com el ioga musical, la dramatització en espais i entorns diferents per a poder crear escenografies...

Les classes de música van unides també amb la classe de plàstica, inicialment sempre comencem amb la part musical durant la primera hora i a la segona hora fem la part més plàstica. Es treballen les dues arts d'una manera globalitzada on es fusionen, per tant, de vegades pot variar l'ordre i també la durada de les mateixes.

5. Activitats d'ampliació i de reforç.

En aquest cicle tindrem especial esment en la iniciació a la flauta. Se donarà una tabulació alternativa per si algun alumne o alumna té dificultat per coordinar la lectura musical convencional amb l'execució tècnica de l'instrument.

En l'apartat de cançó se tindrà previst si cal, o bé per reforçar o per ampliar, fer-ne un copiat, pot ser només la lletra o el contingut específicament musical de ritme i/o melodia. Quan són molt llargues, pot ser útil fer en format d'auca o un suport visual per ajudar en la memorització.

Per a l'experimentació rítmica i melòdica poden ser útils els cartells visuals.

I en l'apartat de lectoescriptura és molt important tenir en compte els coneixements previs dels alumnes. N'hi ha alguns que van a l'escola de música, per això treballarien distintament a altres d'incorporació tardana que han pujat a aquest cicle sense conèixer les grafies musicals.

6. Criteris d'avaluació i de qualificació.

Bloc 1. Escolta.

- Conèixer, explorar i identificar en una audició les possibilitats sonores i expressives dels instruments acústics i electrònics i altres dispositius electrònics al servei de la interpretació musical.

- Comentar formulant opinions sobre les manifestacions musicals en diferents contextos escoltats i visualitzats a l'aula.

Bloc 2. Interpretació musical.

- Analitzar i comprendre el significat dels elements del llenguatge musical convencional expressant-ho de manera oral i per escrit.

- Cercar, seleccionar i organitzar informació sobre el patrimoni musical propi i d'altres cultures.

- Explora la morfologia de diferents instruments musicals utilitzant la informació obtinguda per crear instruments musicals propis.

- Interpreta cantant i acompanyant amb instruments com a solista i en grup cançons de grups musicals actuals mostrant actituds de respecte i col·laboració amb els altres.

- Llegir i interpretar obres i fragments musicals identificant els elements bàsics del llenguatge musical.

Bloc 3. La música, el moviment i la dansa.

- Inventar i interpretar en grup coreografies utilitzant com a base la música actual de manera desinhibida i agradable, i mostrar confiança en les pròpies possibilitats, i actituds de respecte envers els altres.

- Conèixer i classificar els diferents gèneres i estils de dansa.

6.1. Procediments d'avaluació i criteris de qualificació.

L'avaluació ha d'anar enfocada a millorar l'aprenentatge dels alumnes; per a això, és necessari diversificar les eines i programar temps i espais a l'aula a final efectuar l'avaluació dels processos d'aprenentatge.

Proposam aquí algunes eines per a l'avaluació d'acompliments competencials, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge. Unes seran per al desenvolupament comú de competències en totes les àrees; unes altres, per a l'avaluació dels aprenentatges concrets posats en pràctica en les diferents assignatures

Instruments d'avaluació

- Diana de coavaluació en les interpretacions musicals.
- Registre de la interpretació musical amb instruments de làmines.
- Escala d'observació de la interpretació musical vocal.
- Rúbrica per a l'audició musical.
- Diari de reflexió sobre el gust els les diferents obres i autors treballats.
- Coavaluació de les interpretacions grupals.
- Diana d'avaluació de l'actitud davant de la dansa musical.
- Rúbrica d'avaluació per a la interpretació en agrupacions musicals.
- Escala d'avaluació de l'originalitat i capacitat d'improvisació musical.
- Guió per a la recollida d'evidències sobre els estàndards d'aprenentatge al dossier d'aprenentatge (portfolis).

Temporalització

S'utilitzaran diferents tipus d'avaluació:

- Avaluació inicial: proves ens donarà el punt de partida per plantejar els objectius que s'han d'aconseguir.
- Avaluació contínua/sumativa: es centrarà en l'observació directa de la consecució dels objectius de l'àrea a diari, a partir de les activitats i les autoavaluacions dels infants.

També es faran algunes activitats de forma individual per poder avaluar amb més precisió i objectivitat.

Els registres d'activitats, el diàleg, la revisió dels treballs i del seu procés de producció, les actituds envers les produccions artístiques, la valoració de l'interès i la disposició per les activitats artístiques, etc., seran alguns dels procediments a tenir en compte a l'hora d'avaluar.

Al final de cada trimestre es fa una sessió d'avaluació on intervenen tots els docents que treballen amb el grup. En aquestes sessions es parla individualment del procés de cada infant i es fa una reflexió sobre la pròpia tasca docent, la qual cosa permet al professorat reajustar les actuacions diàries.

Es redacta una acta que recull els temes tractats i els acords presos.

- Avaluació final: valoració general de totes les avaluacions i el progrés de l'alumne.

Serà global i ens permetrà conèixer el desenvolupament de les competències partint de situacions o problemes en què hagin d'aplicar els coneixements apresos

per donar-hi resposta.

Adaptarem l'avaluació tenint en compte les necessitats individuals dels alumnes.

criteris de qualificació

- Proves orals i/o escrites 60%
- Feina diària (a casa i/o a classe) 30%
- Actitud i comportament 10%

6.2. Estàndards d'aprenentatge avaluable.

Bloc 1. Escolta.

- Identifica diferents instruments acústics i electrònics segons el timbre.
- Entén la transformació de la música a través de procediments electrònics.
- Coneix diferent tipus d'agrupacions instrumentals en la música contemporània.
- Distingeix els paràmetres del so en música contemporània.
- Distingeix aspectes característics de diferents estils musicals, gèneres, compositors, contextos, etc.
- Es diverteix com a oient de diferents manifestacions musicals.
- Identifica les agressions acústiques i contribueix activament a la seva disminució i al benestar personal i col·lectiu.

Bloc 2. Interpretació musical.

- Identifica i defineix els elements del llenguatge musical: figures,, notes, altures, manera (major i menor), textura, matisos, caràcter...
- Defineix i fa servir termes específics que mostren el caràcter i el tempo d'una obra musical.
- Investiga i organitza la informació sobre professionals relacionats amb el món de la música.
- Coneix algunes manifestacions musicals pròpies de la història de la música contemporània.
- Crea instruments musicals a partir de diferents materials i els fa servir per interpretar o acompanyar.
- Coneix el mecanisme de la producció de veu.
- Canta cançons o fragments musicals a l'uníson o a dues o més veus.
- Acompanya amb diferents instruments les cançons tastades.
- Inventa cançons traslladant la música a un musicograma.
- Llegeix i interpreta cançons i fragments musicals escrits en llenguatge musical convencional.
- Identifica els elements del llenguatge musical convencional.

- Interpreta amb la flauta dolça obres musicals o fragments en tonalitats majors i menors fins a una alteració amb acompanyament o sense.

Bloc 3. La música, el moviment i la dansa.

- Crea una coreografia senzilla a partir dels recursos apresos a classe prenent com a base la música actual, interpretant l'esmentada coreografia de manera coordinada.

- Valora i respecta les possibilitats expressives del grup.

- Confia en les pròpies possibilitats i en les dels altres.

- Reconeix les principals danses clàssiques.

- Analitza els elements bàsics en una dansa.

* Identifica els personatges i figures d'un ballet.

- Classifica les danses folklòriques espanyoles.

- Enumera els balls contemporanis i els compara amb altres danses clàssiques.

7. Elements transversals tractats.

La transversalitat tindrà a veure amb temes que contribueixin al desenvolupament integral de la persona tals com la comprensió oral, expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, les tecnologies de la informació i comunicació i l'educació en valors.

A més a més, s'ha d'iniciar als alumnes i les alumnes en la crítica de les múltiples imatges transmises pels diferents mitjans de comunicació i en els aprenentatges dels codis visuals, per a educar en un consum responsable i sobretot en la igualtat entre home i dona, figura, aquesta última, especialment injuriada en el món de la publicitat. Així com la interculturalitat, l'educació per a la salut (parlar de prevenció de diferents malalties, entre elles, de la Covid-19), educació per a la pau, l'educació ambiental i l'educació vial hauran d'estar presents en el procés d'ensenyament i aprenentatge al llarg de tota l'etapa.

8. Materials i recursos didàctics que s'utilitzaran.

Els següents materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts de l'àrea de Música:

- Recursos fotocopiabls de la proposta didàctica, amb activitats per treballar la tasca, activitats de reforç i ampliació i el registre d'avaluació.

- Equip de música amb lector de CD àudio i els CD àudio de la proposta didàctica.

- La flauta dolça, instruments de percussió i de làmines.

- Els murals que acompanyen la proposta didàctica.

- Recursos digitals

- Webs, Blogs, apps... de diverses fonts que treballen continguts d'Educació Musical.

9. Procediments de suport i de recuperació.

En el tercer cicle d'aquest centre en concret no s'ha d'adoptar cap mesura de suport extraordinària per a l'ensenyament musical. Quant al procediment de recuperació partim que fem una avaluació continuada i que majoritàriament van superant cada avaluació, llevat d'algun cas esporàdic per mal comportament continuat o altres casos que no promocionin l'educació plàstica.

10. Activitats complementàries i extraescolars que es pretenen fer des de l'equip docent.

Es pot consultar a la PGA, on hi ha diverses activitats proposades per als tres trimestres.

- Visites culturals
- Sortides educatives

11. Adaptacions necessàries per atendre l'alumnat amb NESE.

Amb els alumnes que requereixin mesures d'atenció a la diversitat es podran aplicar les següents:

Mesures ordinàries:

Les mesures ordinàries de suport són les estratègies organitzatives i metodològiques que possibiliten l'adequació del currículum al context sociocultural del centre i a les característiques dels alumnes, amb l'objectiu d'eliminar barreres a l'aprenentatge i fomentar la participació.

- Mesures organitzatives
  - Agrupaments flexibles.
  - Suport en grups ordinaris (Docència compartida, dos mestres dins l'aula).
  - Els desdoblaments de grup.
  - Suport educatiu en petit grup.
- Mesures metodològiques
  - Tallers de llenguatge i expressió oral a Infantil
  - Grups interactius amb famílies convidades
  - Comunitats d'Aprenentatge que es crearan a partir de diverses activitats que el centre pugui proposar.
  - Treball cooperatiu
  - Racons
  - Treball per projectes
  - Ambients (EI)
  - Aprenentatge entre iguals
  - Capses d'aprenentatge o enriquiment
  - Tècniques de gestió d'aula

Totes aquestes mesures estan explicades i detallades al PAD del nostre centre.

Mesures específiques d'atenció educativa:

Les mesures específiques de suport s'entenen com a respostes als alumnes personalitzades:

- Adaptacions curriculars significatives (ACS) *En el centre hi ha un model d'ACS*
- Suport individual: Alguns alumnes NESE per les seves característiques i necessitats poden precisar algunes sessions de suport individuals, normalment fora de l'aula.

12. Seguiment de la Programació Docent. Indicadors d'assoliment.

És imprescindible fer una avaluació del que s'ha dissenyat en un primer moment i del que s'ha aplicat posteriorment a l'aula per considerar l'impacte que allò programat i planificat ha tengut en la millora del rendiment escolar de l'alumnat. Es tracta d'una pràctica reflexiva per part dels qui conformem l'equip docent valorant assoliments, anotant dificultats i recollint propostes de millora per a implementacions futures a l'aula.

L'autoavaluació docent, i fins i tot coavaluació, perseguirà analitzar la intervenció docent a l'aula, els recursos utilitzats, els temps, els espais, les maneres d'organitzar el grup, els instruments d'avaluació utilitzats, les mesures inclusives aplicades, les diferents claus que s'han fet servir... També s'inclou en aquesta reflexió la coordinació dels equips docents, el clima en el treball col·laboratiu, l'organització i altres qüestions relacionades amb el funcionament del grup i del centre.

Aquesta avaluació es basarà en nombrosos instruments que facilitin la reflexió no només quantitativa, sinó també qualitativa, basada en l'observació. Les anotacions efectuades s'analitzaran de manera reflexiva i proactiva de cara a la millora dels procediments aplicats perquè es garanteixin aprenentatges d'èxit en l'alumnat. Un diari o un anecdotari són exemples d'instruments senzills d'utilitzar i dels quals es poden obtenir valoracions molt interessants. També són útils les escales d'observació i les «l·listes de confrontació» que permeten analitzar el disseny, l'aplicació i l'impacte del que s'ha programat. És interessant tenir clars els criteris sobre els quals ens basarem per fer aquestes autoavaluacions. Entre d'altres, els que a continuació es proposen seran referents per analitzar fortaleses i dificultats perquè, sobre aquestes valoracions, s'elaborin propostes de millora:

12.1. Avaluació de la programació:

- Avaluació inicial i mesures adoptades després dels resultats d'aquesta.
- Adequació a les característiques de l'alumnat.

- Seqüenciació i temporització dels continguts de les unitats didàctiques.
- Realització d'activitats i reptes.
- Estratègies metodològiques seleccionades.
- Agrupaments de l'alumnat.
- Materials i recursos didàctics usats.
- Adequació dels criteris d'avaluació i dels estàndards d'aprenentatge.
- Instruments d'avaluació.
- Criteris de qualificació.
- Mesures i respostes d'atenció a la diversitat de l'alumnat.
- Activitats complementàries i extraescolars planificades i efectuades.
- Grau de satisfacció de l'alumnat amb els aprenentatges adquirits.
- Grau de satisfacció del professorat amb el procés d'ensenyament efectuat.

12.2. Avaluació de la pràctica docent.

a) Planificació.

- Planifica l'àrea tenint en compte els estàndards d'aprenentatge previstos.
- Planifica l'àrea adaptant-se al temps disponible per al desenvolupament d'aquesta.
- Selecciona i seqüencia els continguts tenint en compte les particularitats de l'alumnat.
- Adequa la tipologia d'activitats i les estratègies metodològiques segons els estàndards d'aprenentatge.
- Planifica les sessions de classe de manera flexible, preparant activitats i recursos ajustats a la programació d'aula i a les necessitats i als interessos de l'alumnat.
- Contextualitza els criteris, procediments i instruments d'avaluació i d'autoavaluació per al seguiment del progrés de l'aprenentatge de l'alumnat i els adapta a les seves característiques.

b) Desenvolupament:

- Sintetitza les idees fonamentals apreses abans de passar a una nova unitat o tema amb mapes conceptuals, esquemes...
- Quan introdueix conceptes nous, els relaciona, si és possible, amb els ja coneguts; intercala preguntes explicatives; en posa exemples...
- Mostra predisposició per aclarir dubtes i oferir assessorament a l'alumnat.
- Optimitza el temps disponible per al desenvolupament de cada unitat didàctica.
- Utilitza ajuda audiovisual o d'un altre tipus per donar suport als continguts a l'aula i facilitar l'aprenentatge.
- Planteja activitats grupals i individuals.
- Promou el treball cooperatiu i manté una comunicació fluida amb l'alumnat.
- Desenvolupa els continguts d'una manera ordenada i comprensible per a l'alumnat.

- Planteja activitats que permetin l'adquisició dels estàndards d'aprenentatge i les destreses pròpies de l'àrea i del nivell.
- Dona resposta a l'alumnat que presenta diferències a l'aula.

12.3. Seguiment i avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge.

- Fa l'avaluació inicial al principi de curs per ajustar la programació al nivell de l'alumnat.
  - Detecta els coneixements previs de temàtica.
  - Revisa i valora, amb freqüència, els treballs proposats a l'aula i fora d'aquesta i dona pautes per a la millora dels aprenentatges.
  - Proporciona la informació necessària sobre la resolució de les diferents tasques i activitats i sobre com poden millorar-la.
  - Utilitza suficients situacions d'aprenentatge que garanteixin la participació de tot l'alumnat.
  - Afavoreix els processos d'autoavaluació i de coavaluació.
  - Utilitza diferents tècniques i instruments d'avaluació segons les situacions d'aprenentatge plantejades.
- Fa servir diferents mitjans per informar de les avaluacions de manera continuada l'alumnat i la família.